

derne, og som kan drage nytte af de erfaringer, der successivt indhøstes, og som endelig har tid til at følge med såvel i socialpolitikken som i samfundsvidenskabernes stadige udvikling.

2) Der må være mulighed for — i økonomisk overkommeligt omfang — at imødekomme såvel aktuelt prægede forskningsønsker, der fremkommer fra offentlige og private institutioner, som forskningsopgaver, der har et bredere og længere sigte.

3) Der må tilvejebringes et nært samarbejde mellem repræsentanter for de forskellige forskningsgrene, som — alt efter de problemer, der ønskes undersøgt — bør deltage i opgavernes løsning. Et flertal af de i udvalgets betænkning nævnte forskningsopgaver forudsætter et sådant samarbejde mellem repræsentanter for forskellige discipliner, hvad der er ganske naturligt i betragtning af sociale problemers mangesidige karakter.

4) Der må tilstræbes en organisationsform, som på den ene side har en løbende forbindelse med de organer, der arbejder med praktiske sociale problemer, og som på den anden side sikrer den forskningsfrihed og mulighed for offentliggørelse af forskningsresultater, som er en forudsætning for videnskabelige arbejder.

På dette grundlag har udvalget i sin betænkning stillet forslag om, at der oprettes et socialforskningsinstitut, der er uafhængigt såvel i forhold til de forskellige interesserede administrationer og organisationsgrene som over for de mange videnskabsgrene inden for socialforskningen. I kraft af denne selvstændige stilling har instituttet mulighed for at tilvejebringe resultater af videnskabelig karakter uafhængigt af interessegrupper, ligesom instituttet vil kunne betjene administrationen og de institutioner og organisationer, som ønsker at drage nytte af forskningen.

Udvalget har iøvrigt fundet, at oprettelsen af et uafhængigt forskningsinstitut vil være af den største værdi for de administrative og socialpolitiske spørgsmål, herunder ved disse myndigheders overvejelser af påtænkte sociale foranstaltningers virkninger og effektivitet.

Af praktiske grunde foreslår udvalget, at instituttet henlægges under socialministeriet, men instituttet skal uden hensyn hertil stå til rådighed for alle administrationsgrene og organisationer, som ønsker foretaget undersøgelser og forarbejder inden for det sociale område, herunder den sociale forsikring og forsorg, arbejdslivet samt de sociale sider af familie- og ungdomsspørgsmål og bolig- og sundhedsforhold.

Gennem instituttet vil der efter udvalgets forslag

skabes faste, men samtidig elastiske rammer for et forskningsarbejde.

Instituttet skal dels selvstændigt tage undersøgelsesopgaver op, dels påtage sig opgaver fra offentlige myndigheder, herunder kommissioner og udvalg, og private organisationer.

Udvalget har konstateret, at der i ikke ringe omfang allerede finder forskning sted af sociale spørgsmål i eksisterende institutioner m. v. Denne forskning har dog en spredt og noget tilfældig karakter. Imidlertid finder man, at der, også efter oprettelsen af et socialforskningsinstitut, bør være mulighed for de pågældende institutioner for fortsat at foretage socialforskning, navnlig når denne tillige har en blandet social-teknisk karakter eller en speciel karakter, og socialforskningsinstituttet bør efter anmodning kunne bistå med tilrettelæggelse og bearbejdelse af de pågældende institutioners undersøgelser.

Der skal endvidere gives mulighed for at lade forskere, der arbejder med emner inden for instituttets virkeområde, drage nytte af dets tekniske hjælpemidler, ligesom man, hvor dette er hensigtsmæssigt, kan overdrage forskningsopgaver eller dele af sådanne til andre forskningsorganer og deltage i udgifterne hermed.

Med hensyn til de udgifter, der af udvalget forudsættes at ville være forbundet med instituttets virksomhed, henvises til den i betænkningen side 38—40 indeholdte oversigt, hvoraf fremgår, at instituttets årlige driftsbudget på grundlag af lønsatser og prisniveau pr. 1. april 1956 er anslået til ca. 771 000 kr., hvilket efter den pr. 1. oktober 1957 foretagne regulering af lønningerne og det nuværende prisniveau ville svare til et årligt driftsbudget på ca. 835 000 kr. Ved bedømmelsen af denne udgiftspost må det dog tages i betragtning, at instituttets oprettelse — som ligeledes anført det nævnte sted i betænkningen — må påregnes at ville medføre forskellige besparelser på de enkelte styrelseres budgetter.

Regeringen har i princippet ment at kunne tiltræde indstillingen om oprettelse af et socialforskningsinstitut, idet man er af den opfattelse, at der vil være vigtige opgaver at løse for et sådant institut. Det kan herved bemærkes, at man er enigt med udvalget i, at de hidtil foreliggende muligheder for at iværksætte undersøgelser af denne art har været utilstrækkelige. Man må fra regeringens side mene, at dybtgående systematiske undersøgelser af de herhen hørende problemer, som kun vil kunne tages op af et sådant institut, må være en forudsætning for at kunne tilvejebringe de mest